

Wymagania edukacyjne z chemii – klas VII

Numer lekcji	Temat lekcji	Wymagania edukacyjne		Wymagania szczegółowe podstawy programowej
		podstawowe (P)	ponadpodstawowe (PP)	
1.	Zasady bezpiecznej pracy na lekcjach chemii	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna wymagania i sposób oceniania stosowane przez nauczyciela • zalicza chemię do nauk przyrodniczych (A) • określa, czym się zajmuje chemia (B) • omawia podział chemii na organiczną i nieorganiczną (A) • omawia, czym zajmuje chemia organiczna i nieorganiczna (B) • wyjaśnia, dlaczego chemia jest nauką przydatną ludziom (B) • stosuje zasady bezpieczeństwa obowiązujące w pracowni chemicznej (C) • nazywa wybrane przykłady szkła i sprzętu laboratoryjnego oraz określa ich przeznaczenie (A) • zna sposoby opisywania doświadczeń chemicznych (A) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje zastosowania wybranego sprzętu i szkła laboratoryjnego (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>I. 2) rozpoznaje znaki ostrzegawcze (piktogramy) stosowane przy oznakowaniu substancji niebezpiecznych; wymienia podstawowe zasady bezpiecznej pracy z odczynnikami chemicznymi</p>
2.	Właściwości substancji, czyli ich cechy charakterystyczne	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym ciało fizyczne różni się od substancji (B) • odróżnia właściwości fizyczne od właściwości chemicznych (A) • opisuje właściwości substancji, będących głównymi składnikami produktów stosowanych na co dzień (C) • wyjaśnia, na czym polega zmiana stanu skupienia (B) • wyjaśnia, co to są warunki normalne (B) • bada niektóre właściwości substancji (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bada właściwości substancji (C) • identyfikuje substancje na podstawie podanych właściwości (D) 	<p>Uczeń:</p> <p>I. 1) opisuje właściwości substancji będących głównymi składnikami stosowanych na co dzień produktów: soli kuchennej, cukru, mąki, wody [...], miedzi [...], żelaza; projektuje i przeprowadza doświadczenia, w których bada wybrane właściwości substancji</p> <p>I. 3) opisuje stany skupienia materii</p>
3.	Gęstość substancji	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na gęstość (A) • przeprowadza proste obliczenia z wykorzystaniem pojęć: <i>masa</i>, <i>gęstość</i>, <i>objętość</i> (C) • porównuje doświadczalnie gęstość wody i oleju • przelicza jednostki (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza obliczenia z wykorzystaniem wzoru na gęstość (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>I. 10) przeprowadza obliczenia z wykorzystaniem pojęć: <i>masa</i>, <i>gęstość</i> i <i>objętość</i></p>

4. 5.	Rodzaje mieszanin i sposoby ich rozdzielania na składniki	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> dzieli substancje i je definiuje (A) rozdziela substancje proste, złożone i mieszaniny (C) definiuje mieszaninę substancji (A) opisuje cechy mieszanin jednorodnych i niejednorodnych (B) podaje przykłady mieszanin (B) podaje przykłady mieszanin jednorodnych i niejednorodnych (B) opisuje proste metody rozdzielania mieszanin na składniki (B) sporządza mieszaninę (B) planuje rozdzielanie mieszanin na składniki (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje wśród podanych przykładów mieszaninę jednorodną i mieszaninę niejednorodną (C) stosuje odpowiednie metody rozdzielania mieszanin dla podanego przykładu (C) projektuje doświadczenia pozwalające rozdzielić daną mieszaninę (inną niż na lekcji) (D) wskazuje różnice między właściwościami fizycznymi składników mieszaniny, które umożliwiają jej rozdzielenie (C) podaje sposób rozdzielenia wskazanej mieszaniny na składniki (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>I. 5) opisuje cechy mieszanin jednorodnych i niejednorodnych</p> <p>I. 6) sporządza mieszaniny i dobiera metodę rozdzielania składników mieszanin: sączenie, krystalizacja, destylacja, rozdzielanie cieczy w rozdzielniku; wskazuje te różnice między właściwościami fizycznymi składników mieszaniny, które umożliwiają jej rozdzielenie</p>
6.	Zjawisko fizyczne a reakcja chemiczna	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje zjawisko fizyczne i reakcję chemiczną (A) podaje przykłady zjawisk fizycznych i reakcji chemicznych w otoczeniu człowieka (A) opisuje różnicę między zjawiskiem fizycznym a reakcją chemiczną (C) projektuje doświadczenie (przykłady z lekcji) ilustrujące zjawisko fizyczne i reakcję chemiczną (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> projektuje doświadczenia ilustrujące reakcję chemiczną (C) zapisuje obserwacje i formułuje wnioski dotyczące doświadczenia (C) wskazuje wśród podanych przykładów reakcję chemiczną i zjawisko fizyczne (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>I. 4) tłumaczy, na czym polegają [...] zmiany stanu skupienia</p> <p>III. 1) opisuje i porównuje zjawisko fizyczne i reakcję chemiczną; podaje przykłady zjawisk fizycznych i reakcji chemicznych zachodzących w otoczeniu człowieka; projektuje i przeprowadza doświadczenia ilustrujące zjawisko fizyczne i reakcję chemiczną; na podstawie obserwacji klasyfikuje przemiany do reakcji chemicznych i zjawisk fizycznych</p>
7.	Pierwiastki i związki chemiczne	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pierwiastek chemiczny i związek chemiczny (A) podaje przykłady związków chemicznych (A) wyjaśnia potrzebę wprowadzenia symboli chemicznych (B) posługuje się symbolami chemicznymi pierwiastków: H, C, N, O, Na, Mg, Al, Si, P, S, Cl, K, Ca, Fe, Cu, Zn, Br, Ag, I, Ba, Pb (B) rozpoznaje pierwiastki i związki chemiczne (C) wyjaśni, co to jest wzór chemiczny (B) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyszukuje podane pierwiastki w układzie okresowym pierwiastków chemicznych (C) wyjaśnia różnicę między pierwiastkiem chemicznym a związkiem chemicznym (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>I. 7) opisuje różnice między [...] związkiem chemicznym lub pierwiastkiem</p> <p>I. 9) posługuje się symbolami pierwiastków [...]: H, C, N, O, Na, Mg, Al, Si, P, S, Cl, K, Ca, Fe, Cu, Zn, Br, Ag, I, Ba, Pb</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady mieszanin i związków chemicznych (B) 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wśród różnych substancji mieszaninę i związek chemiczny (D) • wyjaśnia różnicę między mieszaniną a związkiem chemicznym i motywuje swój wybór (C) • wyjaśnia, dlaczego mieszanina nie ma wzoru chemicznego 	
8. 9.	Właściwości metali i niemetalu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dzieli pierwiastki chemiczne na metale i niemetale (B) • podaje przykłady pierwiastków chemicznych (metali i niemetalu) (C) • charakteryzuje metale i niemetale (B) • definiuje stopy metali (A) • podaje różnice we właściwościach między stopami a metalami (B) • potrafi zbadać niektóre właściwości metali (C) • planuje doświadczenie, w którym zbada wpływ różnych czynników na metale (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia metale od niemetalu na podstawie właściwości (C) • wyjaśnia, dlaczego częściej używa się stopów metali niż czystych metali (C) • projektuje doświadczenia, w których zbada właściwości metali (C) • wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje o korozji i sposobach zabezpieczania produktów zawierających żelazo przed rdzewieniem (D) 	<p>Uczeń:</p> <p>I. 3) opisuje stany skupienia materii</p> <p>I. 8) klasyfikuje pierwiastki na metale i niemetale; odróżnia metale od niemetalu na podstawie ich właściwości</p> <p>IV. 2) wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje o: [...] c) korozji i sposobach zabezpieczania produktów zawierających żelazo przed rdzewieniem</p>

12.	Powietrze – mieszanina jednorodna gazów	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje skład i właściwości powietrza (A) • wymienia stałe i zmienne składniki powietrza (A) • omawia znaczenie powietrza (A) • bada skład powietrza (C) • oblicza przybliżoną objętość tlenu i azotu znajdujących się np. w sali lekcyjnej (B) • wymienia przykłady gazów szlachetnych (A) • określa właściwości gazów szlachetnych (C) • wykazuje obecność pary wodnej w powietrzu (C) • definiuje zjawisko higroskopijności (A) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, które składniki powietrza są stałe, a które zmienne (C) • bada przybliżony skład powietrza (C) • wykonuje obliczenia dotyczące zawartości procentowej poszczególnych składników powietrza (D) • wykonuje obliczenia z wykorzystaniem gęstości składników powietrza (D) • określa rolę pary wodnej w powietrzu (C) • projektuje doświadczenie wykrywające obecność pary wodnej w powietrzu (C) • wyjaśnia zjawisko higroskopijności i jego zastosowanie (C) • wyszukuje, porównuje i prezentuje informacje o zastosowaniach gazów szlachetnych (D) 	<p>Uczeń:</p> <p>IV. 5) projektuje i przeprowadza doświadczenie potwierdzające, że powietrze jest mieszaniną; opisuje skład i właściwości powietrza</p> <p>IV. 6) opisuje właściwości fizyczne gazów szlachetnych; wyszukuje, porównuje i prezentuje informacje o zastosowaniach gazów szlachetnych</p>
13. 14.	Tlen – najważniejszy składnik powietrza	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje właściwości fizyczne i chemiczne tlenu (C) • opisuje sposób identyfikowania tlenu (B) • wyjaśni, jaką reakcję nazywamy spalaniem (B) • wyjaśnia, co to są substrat i produkt reakcji chemicznej (B) • wskazuje substraty i produkty reakcji chemicznej (A) • opisuje otrzymywanie tlenu (C) • opisuje znaczenie tlenu (B) • wymienia zastosowania tlenu (A) • wyjaśnia, co to są tlenki i jak się one dzielą (B) • wskazuje w zapisie słownym przebiegu reakcji chemicznej substraty i produkty, pierwiastki i związki chemiczne (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakich reakcjach możemy otrzymać tlen (C) • projektuje doświadczenia: otrzymywanie tlenu, badanie właściwości tlenu (C) • opisuje doświadczenie przeprowadzane na lekcji (C) • określa rolę tlenu w życiu organizmów (C) • projektuje doświadczenie o podanym tytule (rysuje schemat, zapisuje obserwacje i wnioski) (D) 	<p>Uczeń:</p> <p>III. 2) zapisuje równania reakcji chemicznych w formie cząsteczkowej [...] wskazuje substraty i produkty</p> <p>IV. 1) projektuje i przeprowadza doświadczenie polegające na otrzymaniu tlenu oraz bada wybrane właściwości fizyczne i chemiczne tlenu; odczytuje z różnych źródeł (układu okresowego pierwiastków, zasobów cyfrowych) informacje dotyczące właściwości tego pierwiastka i jego zastosowań; pisze równania reakcji otrzymywania tlenu oraz równania reakcji tlenu z metalami i niemetalami</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • przewiduje wyniki niektórych doświadczeń na podstawie zdobytej wiedzy (D) • zapisuje słownie przebieg reakcji chemicznej (C) 	
15. 16.	Tlenek węgla(IV)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje właściwości fizyczne i chemiczne tlenku węgla(IV) (C) • definiuje reakcję charakterystyczną (A) • opisuje, jak wykryć obecność tlenku węgla(IV) w powietrzu wydychanym z płuc (C) • określa, jak wykryć tlenek węgla(IV) • omawia sposób otrzymywania tlenku węgla(IV) na przykładzie reakcji spalania (C) • wymienia zastosowania tlenku węgla(IV) (A) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykrywa obecność tlenku węgla(IV) w powietrzu wydychanym z płuc (C) • otrzymuje tlenek węgla(IV) w reakcji węglanu wapnia z kwasem solnym (C) • uzasadnia na podstawie reakcji magnezu z tlenkiem węgla(IV), że tlenek węgla(IV) jest związkem chemicznym węgla i tlenu (D) • planuje doświadczenie umożliwiające wykrycie obecności tlenku węgla(IV) w powietrzu wydychanym z płuc (C) • wyjaśnia, co to jest woda wapienna (D) 	<p>Uczeń:</p> <p>IV. 3) opisuje właściwości fizyczne i chemiczne tlenku węgla(IV) oraz funkcję tego gazu w przyrodzie; projektuje i przeprowadza doświadczenie pozwalające otrzymać oraz wykryć tlenek węgla(IV) (np. w powietrzu wydychanym z płuc) [...]</p>
17.	Wodór	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia, gdzie występuje wodór (A) • podaje, w jaki sposób otrzymuje się wodór (reakcja kwasu z metalem) (A) • opisuje właściwości fizyczne i chemiczne wodoru (B) • określa sposób identyfikowania wodoru (C) • wymienia zastosowania wodoru (A) • zapisuje słownie przebieg reakcji otrzymywania wodoru z wody (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia sposoby otrzymywania wodoru (C) • projektuje doświadczenie otrzymywania wodoru w reakcji kwasu chlorowodorowego z cynkiem, magnezu z parą wodną (C) • uzasadnia na podstawie reakcji magnezu z parą wodną, że woda jest tlenkiem wodoru (D) 	<p>Uczeń:</p> <p>IV. 4) projektuje i przeprowadza doświadczenie polegające na otrzymaniu wodoru oraz bada wybrane jego właściwości fizyczne i chemiczne; odczytuje z różnych źródeł (układu okresowego pierwiastków, zasobów cyfrowych) informacje dotyczące właściwości tego pierwiastka i jego zastosowań; pisze równania reakcji otrzymywania wodoru [...]</p>
18.	Zanieczyszczenia powietrza	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje o przyczynach i skutkach spadku 	<p>Uczeń:</p> <p>IV. 2) wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje o: [...]</p>

			<p>stężenia ozonu w stratosferze ziemskiej oraz o sposobach zapobiegania powiększaniu się „dziury ozonowej” (D)</p> <ul style="list-style-type: none"> wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje o źródłach, rodzajach i skutkach zanieczyszczeń powietrza, oraz o sposobach postępowania pozwalających chronić powietrze przed zanieczyszczeniami (D) wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje o powstawaniu kwaśnych opadów (D) 	<p>b) przyczynach i skutkach spadku stężenia ozonu w stratosferze ziemskiej oraz sposobach zapobiegania powiększaniu się „dziury ozonowej” [...]</p> <p>IV. 7) wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje o źródłach, rodzajach i skutkach zanieczyszczeń powietrza, oraz o sposobach postępowania pozwalających chronić powietrze przed zanieczyszczeniami</p>
19.	Rodzaje reakcji chemicznych	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia niektóre efekty towarzyszące reakcjom chemicznym (A) definiuje reakcje egzotermiczne i endotermiczne (A) wyjaśnia, na czym polegają reakcje spalania (B) podaje przykłady reakcji chemicznych danego typu (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady reakcji egzotermicznych i endotermicznych (C) podaje przykłady różnych typów reakcji chemicznych (C) zapisuje słownie przebieg różnych rodzajów reakcji chemicznych (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>III. 3) rozróżnia reakcje egzotermiczne i reakcje endotermiczne; podaje przykłady takich reakcji</p>
22.	Atomy i cząsteczki – składniki materii	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie <i>materia</i> (A) opisuje ziarnistą budowę materii (B) definiuje pojęcia <i>atom</i> i <i>cząsteczka</i> (A) wyjaśnia, czym atom różni się od cząsteczki (B) omawia poglądy na temat budowy materii (B) wymienia założenia teorii atomistyczno-cząsteczkowej budowy materii (A) wyjaśnia, na czym polega zjawisko dyfuzji (C) podaje przykłady zjawiska dyfuzji obserwowane w życiu codziennym (B) definiuje pojęcia <i>jednostka masy atomowej</i> (A) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> planuje doświadczenie potwierdzające ziarnistość budowy materii (C) wyjaśnia różnice między pierwiastkiem a związkiem chemicznym na podstawie założeń atomistyczno-cząsteczkowej teorii budowy materii (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>I. 4) tłumaczy, na czym polegają zjawiska dyfuzji [...]</p> <p>II. 7) opisuje, czym różni się atom od cząsteczki [...]</p>

23.	Masa atomowa, masa cząsteczkowa	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia <i>masa atomowa</i>, <i>masa cząsteczkowa</i> (A) odczytuje masy atomowe pierwiastków chemicznych z układu okresowego (C) 	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p> <p>II. 5) odczytuje z układu okresowego podstawowe informacje o pierwiastkach [...] liczbę atomową, masę atomową [...]</p>
24.	Budowa atomu – nukleony i elektrony	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje jądro atomowe, powłoki elektronowe, rdzeń atomowy (B) opisuje i charakteryzuje skład atomu pierwiastka chemicznego (jądro: protony i neutrony, elektrony) (B) definiuje pojęcia <i>elektrony walencyjne</i>, <i>nukleony</i> wyjaśnia, co to są liczba atomowa, liczba masowa (A) ustala liczbę protonów, elektronów i neutronów w atomie danego pierwiastka chemicznego, gdy znane są liczby atomowa i masowa (C) rysuje uproszczone modele atomów (proste przykłady) (C) zapisuje konfigurację elektronową (proste przykłady) (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> oblicza maksymalną liczbę elektronów na powłokach (C) rysuje modele atomów (C) zapisuje konfiguracje elektronowe (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>II. 1) posługuje się pojęciem pierwiastka chemicznego jako zbioru atomów o danej liczbie atomowej Z</p> <p>II. 3) ustala liczbę protonów i neutronów w jądrze atomowym oraz liczbę elektronów w atomie na podstawie liczby atomowej i masowej; stosuje zapis ${}^A_ZE$</p>
25.	Izotopy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie <i>izotop</i> (A) wymienia rodzaje izotopów (A) wyjaśnia różnice w budowie atomów izotopów wodoru (B) nazywa izotopy wodoru (A) wyróżnia w zbiorze izotopy tego samego pierwiastka wymienia zastosowania izotopów (A) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie <i>masy atomowej</i> (D) poszukuje informacji na temat zastosowań różnych izotopów (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>II. 4) opisuje różnice w budowie atomów izotopów, np. wodoru; wyszukuje informacje na temat zastosowań różnych izotopów</p>
26.	Układ okresowy pierwiastków chemicznych	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje nazwisko twórcy układu okresowego pierwiastków chemicznych (A) opisuje układ okresowy pierwiastków chemicznych (B) podaje prawo okresowości (A) odczytuje informacje o podanym pierwiastku z układu okresowego (proste przykłady) (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia prawo okresowości (C) odczytuje informacje o podanym pierwiastku chemicznym z układu okresowego (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>II. 2) na podstawie położenia pierwiastka w układzie okresowym określa liczbę powłok elektronowych w atomie oraz liczbę elektronów zewnętrznej powłoki elektronowej dla pierwiastków grup 1–2 i 13–18; określa położenie pierwiastka w układzie okresowym (numer grupy, numer okresu)</p> <p>II. 5) odczytuje z układu okresowego podstawowe informacje o pierwiastkach (symbol, nazwę, liczbę atomową, masę</p>

				atomową, rodzaj pierwiastka – metal lub niemetal)
27.	Zależność między budową atomu pierwiastka chemicznego a jego położeniem w układzie okresowym	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia, które grupy zaliczamy do głównych (A) odczytuje z układu okresowego podstawowe informacje o pierwiastkach chemicznych (B) korzystając z układu okresowego, określa liczbę protonów, elektronów, powłok elektronowych, elektronów walencyjnych, rodzaj pierwiastka chemicznego (metal, niemetal) (C) podaje rozmieszczenie elektronów w powłokach elektronowych (proste przykłady) (C) wykorzystuje informacje odczytane z układu okresowego pierwiastków chemicznych (C) wyjaśnia, jak zmieniają się właściwości pierwiastków wraz ze zmianą numeru grupy i okresu (B) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> korzysta swobodnie z informacji zawartych w układzie okresowym pierwiastków chemicznych (C) podaje rozmieszczenie elektronów na powłokach elektronowych (C) analizuje informacje i wyjaśnia związek między podobieństwami właściwości pierwiastków chemicznych zapisanych w tej samej grupie układu okresowego a budową ich atomów i liczbą elektronów walencyjnych (D) identyfikuje pierwiastki chemiczne na podstawie analizy niepełnych informacji o ich położeniu w układzie okresowym pierwiastków chemicznych i ich właściwościach (D) analizuje, jak zmienia się charakter chemiczny (metale – niemetale) pierwiastków grup głównych w miarę zwiększania się numeru grupy i numeru okresu (D) 	<p>Uczeń:</p> <p>II. 2) na podstawie położenia pierwiastka w układzie okresowym określa liczbę powłok elektronowych w atomie oraz liczbę elektronów zewnętrznej powłoki elektronowej dla pierwiastków grup 1–2 i 13–18 [...]</p> <p>II. 6) wyjaśnia związek między podobieństwem właściwości pierwiastków należących do tej samej grupy układu okresowego oraz stopniową zmianą właściwości pierwiastków leżących w tym samym okresie (metale – niemetale) a budową atomów</p>

<p>30. 31.</p>	<p>Wiązanie kowalencyjne</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje rolę elektronów walencyjnych w łączeniu się atomów (B) • podaje definicję wiązania kowalencyjnego (atomowego) (A) • posługuje się symbolami pierwiastków chemicznych (C) • wie, co to jest wzór elektronowy (A) • odróżnia wzór sumaryczny od wzoru strukturalnego (C) • zapisuje wzory sumaryczne i strukturalne cząsteczek (C) • odczytuje ze wzoru chemicznego, z jakich pierwiastków chemicznych i ilu atomów składa się cząsteczka (C) • podaje przykłady substancji o wiązaniu kowalencyjnym (B) • podaje definicje wiązań kowalencyjnych: niespolaryzowanego i spolaryzowanego (A) • podaje przykłady substancji o wiązaniach kowalencyjnych (atomowych): niespolaryzowanym, spolaryzowanym (B) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia reguły oktetu i dubletu elektronowego (C) • wyjaśnia, dlaczego gazy szlachetne są bardzo mało aktywne chemicznie – na podstawie budowy ich atomów (C) • opisuje powstawanie wiązań kowalencyjnych (atomowych) niespolaryzowanych – dla podanych przykładów (C) • opisuje powstawanie wiązań kowalencyjnych (atomowych) spolaryzowanych dla podanych przykładów (C) • określa rodzaj wiązania w cząsteczce (C) • uzasadnia, dlaczego w danej cząsteczce występuje dany rodzaj wiązania kowalencyjnego (D) 	<p>Uczeń:</p> <p>II. 7) opisuje, czym różni się atom od cząsteczki; interpretuje zapisy, np. H_2, $2H$, $2H_2$</p> <p>II. 8) opisuje funkcję elektronów zewnętrznej powłoki w łączeniu się atomów; stosuje pojęcie elektroujemności do określania rodzaju wiązań (kowalencyjne [...]) w podanych substancjach</p> <p>II. 9) na przykładzie cząsteczek o budowie kowalencyjnej: H_2, Cl_2, N_2, CO_2, H_2O, HCl, NH_3, CH_4 zapisuje wzory sumaryczne i strukturalne tych cząsteczek</p>
--------------------	------------------------------	---	--	--

32. 33.	Wiązanie jonowe	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia typy wiązań chemicznych (A) opisuje sposób powstawania jonów (B) definiuje pojęcia: <i>jon, kation, anion</i> (A) podaje definicję wiązania jonowego (A) podaje przykłady substancji o wiązaniu jonowym (B) definiuje <i>elektroujemność</i> (A) odczytuje elektroujemność dla podanych pierwiastków (C) wyjaśnia, jak wykorzystać elektroujemność do określenia rodzaju wiązania (B) określa rodzaj wiązania w cząsteczkach o prostej budowie (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zapisuje elektronowo mechanizm powstawania jonów (C) opisuje mechanizm powstawania wiązania jonowego (C) określa typ wiązania chemicznego w podanym związku chemicznym (C) przewiduje typ wiązania chemicznego, wykorzystując elektroujemność pierwiastków chemicznych (D) w zbiorze cząsteczek wskazuje cząsteczki o wiązaniu jonowym (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>II. 8) opisuje funkcję elektronów zewnętrznej powłoki w łączeniu się atomów; stosuje pojęcie elektroujemności do określania rodzaju wiązań ([...] jonowe) w podanych substancjach</p> <p>II. 10) stosuje pojęcie jonu (kation i anion); określa ładunek trwałych, prostych jonów metali (np. Na, Mg, Al) oraz niemetalu (np. O, Cl, S); wskazuje jony w związkach (np. NaCl, MgO, NaOH)</p>
34.	Wpływ rodzaju wiązania na właściwości związku chemicznego	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzuje właściwości związków kowalencyjnych i jonowych (B) porównuje właściwości związków kowalencyjnych i jonowych (C) określa rodzaj wiązania w cząsteczce (C) 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnice między typami wiązań chemicznych (D) identyfikuje rodzaj wiązania w danej cząsteczce (C) opisuje zależność właściwości związku chemicznego od rodzaju występującego w nim wiązania chemicznego (D) porównuje właściwości związków kowalencyjnych i jonowych (stan skupienia, temperatury topnienia i wrzenia, przewodnictwo cieplne i elektryczne (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>II. 11) wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje o właściwościach związków kowalencyjnych i jonowych (stan skupienia, rozpuszczalność w wodzie, temperatura topnienia i temperatura wrzenia, przewodnictwo ciepła i elektryczności)</p>
35. 36.	Znaczenie wartościowości pierwiastków chemicznych przy ustalaniu wzorów i nazw związków chemicznych	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie <i>wartościowości</i> (A) odczytuje z układu okresowego maksymalną (względem tlenu) wartościowość pierwiastków chemicznych grup 1., 2. i 13.–17.(C) wie, że wartościowość pierwiastków chemicznych w stanie wolnym wynosi 0 (B) wyznacza wartościowość pierwiastków chemicznych na podstawie wzorów sumarycznych (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje pojęcie wartościowości (C) określa możliwe wartościowości pierwiastka chemicznego na podstawie jego położenia w układzie okresowym pierwiastków (maksymalna względem tlenu, względem wodoru) (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>II. 12) określa na podstawie układu okresowego wartościowość (względem wodoru i maksymalną względem tlenu) dla pierwiastków grup: 1, 2, 13, 14, 15, 16 i 17</p> <p>II. 13) ustala dla tlenków: nazwę na podstawie wzoru sumarycznego, wzór sumaryczny na podstawie nazwy, wzór sumaryczny na</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje wzory sumaryczny i strukturalny cząsteczki związku dwupierwiastkowego na podstawie wartościowości pierwiastków chemicznych (C) • określa na podstawie wzoru liczbę pierwiastków w związku chemicznym (C) • interpretuje zapisy (odczytuje ilościowo i jakościowo proste zapisy), np. H_2, $2H$, $2H_2$ itp. (C) • ustala nazwę prostego dwupierwiastkowego związku chemicznego na podstawie jego wzoru sumarycznego (C) • ustala wzór sumaryczny prostego dwupierwiastkowego związku chemicznego na podstawie jego nazwy (C) 	<ul style="list-style-type: none"> • wyznacza wartościowość pierwiastków chemicznych na podstawie wzorów związków chemicznych (C) • podaje nazwy związków chemicznych na podstawie ich wzorów; zapisuje wzory związków chemicznych na podstawie ich nazw – dla przykładów o wyższym stopniu trudności (C) 	<p>podstawie wartościowości, wartościowość na podstawie wzoru sumarycznego VII. 2) [...] tworzy nazwy soli na podstawie wzorów; tworzy i zapisuje wzory sumaryczne soli na podstawie nazw</p>
37. 38.	Równania reakcji chemicznych	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa substraty i produkty reakcji chemicznej (C) • definiuje równanie reakcji chemicznej, współczynnik stechiometryczny (A) • wyjaśnia znaczenie współczynnika stechiometrycznego i indeksu stechiometrycznego (C) • uzgadnia współczynniki stechiometryczne w prostych przykładach równań reakcji chemicznych (C) • zapisuje proste przykłady równań reakcji chemicznych (C) • odczytuje proste równania reakcji chemicznych (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia modelowy schemat równania reakcji chemicznej (C) • podaje przykłady równań reakcji dla określonego typu reakcji (C) • zapisuje i odczytuje równania reakcji chemicznych o większym stopniu trudności (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>III. 2) zapisuje równania reakcji chemicznych w formie cząsteczkowej [...]; dobiera współczynniki stechiometryczne, stosując prawo zachowania masy i prawo zachowania ładunku</p>
39.	Prawo zachowania masy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje treść prawa zachowania masy (A) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udowadnia doświadczalnie, że masa substratów jest równa masie produktów (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>III. 3) zapisuje równania reakcji chemicznych w formie cząsteczkowej i jonowej; dobiera współczynniki stechiometryczne, stosując prawo zachowania masy i prawo zachowania ładunku</p>
42.	Woda – właściwości i jej rola w przyrodzie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje rodzaje wód występujących w przyrodzie (B) • wymienia stany skupienia wody (A) • nazywa przemiany stanów skupienia wody (A) • opisuje właściwości wody (A) • proponuje sposoby racjonalnego gospodarowania wodą (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby otrzymywania wody (C) • analizuje wpływ ciśnienia atmosferycznego na wartość temperatury wrzenia wody (D) 	<p>Uczeń:</p> <p>I. 3) opisuje stany skupienia materii</p>

43.	Woda jako rozpuszczalnik	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje wzory sumaryczny i strukturalny cząsteczki wody (A) • opisuje budowę cząsteczki wody (B) • nazywa rodzaj wiązania występującego w cząsteczce wody (A) • definiuje pojęcie <i>dipol</i> (A) • wyjaśnia, co to jest cząsteczka polarna (B) • identyfikuje cząsteczkę wody jako dipol (B) • dzieli substancje na dobrze, średnio i trudno rozpuszczalne w wodzie (A) • podaje przykłady substancji, które rozpuszczają się i nie rozpuszczają się w wodzie (A) • wyjaśnia, na czym polegają procesy rozpuszczania i mieszania (C) • wymienia czynniki wpływające na szybkość rozpuszczania się substancji stałej w wodzie (A) • projektuje i przeprowadza doświadczenia wykazujące wpływ różnych czynników na szybkość rozpuszczania się substancji stałych w wodzie (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega tworzenie się wiązania kowalencyjnego spolaryzowanego w cząsteczce wody (C) • omawia budowę polarną cząsteczki wody (C) • określa właściwości wody wynikające z jej budowy polarnej (C) • wyjaśnia, dlaczego woda dla jednych substancji jest, a dla innych nie jest rozpuszczalnikiem (C) • przedstawia za pomocą modeli proces rozpuszczania się w wodzie substancji, np. chlorku sodu, chlorowodoru (C) • wyjaśnia, jak różne czynniki wpływają na szybkość rozpuszczania substancji stałej w wodzie (B) 	<p>Uczeń:</p> <p>I. 4) tłumaczy, na czym polegają zjawiska [...] rozpuszczania, zmiany stanu skupienia</p> <p>V. 1) opisuje budowę cząsteczki wody, oraz podaje przykłady substancji, które nie rozpuszczają się w wodzie [...]</p> <p>V. 2) projektuje i przeprowadza doświadczenia dotyczące rozpuszczalności różnych substancji w wodzie; wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje na temat składu mineralnego wody z różnych ujęć (woda wodociągowa [...])</p> <p>V. 3) projektuje i przeprowadza doświadczenia wykazujące wpływ różnych czynników na szybkość rozpuszczania substancji stałych w wodzie</p>
44.	Rodzaje roztworów	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje roztwór (A) • definiuje pojęcia <i>roztwór właściwy</i> i <i>substancja rozpuszczana</i> (A) • definiuje pojęcia: <i>roztwór właściwy</i>, <i>koloid</i>, <i>zawiesina</i> (A) • definiuje pojęcia: <i>roztwór nasycony</i>, <i>roztwór nienasycony</i> (A) • definiuje pojęcia: <i>roztwór stężony</i>, <i>roztwór rozcieńczony</i> (A) • definiuje pojęcie <i>krystalizacja</i> (A) • określa, jak można przeprowadzić krystalizację (C) • wymienia sposoby otrzymywania roztworu nienasyconego z nasyconego i otrzymywania roztworu nasyconego z nienasyconego (B) • podaje przykłady substancji, które tworzą roztwory właściwe (B) • podaje przykłady substancji, które tworzą koloidy lub zawiesiny (B) • wymienia różnice między roztworem właściwym a zawiesiną (B) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje rozmiary cząstek substancji wprowadzonych do wody i znajdujących się w roztworze właściwym, koloidzie, zawiesinie (C) • planuje doświadczenie sprawdzające, czy roztwór jest nasycony czy nienasycony (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>I. 5) opisuje cechy mieszanin jednorodnych i niejednorodnych</p> <p>V. 1) [...] podaje [...] przykłady substancji, które rozpuszczają się w wodzie, tworząc roztwory właściwe; podaje przykłady substancji, które z wodą tworzą koloidy i zawiesiny</p> <p>V. 4) stosuje pojęcia: rozpuszczalność, roztwór nasycony, roztwór nienasycony</p>

		<ul style="list-style-type: none"> opisuje różnice między roztworami: rozcieńczonym, stężonym, nasyconym i nienasyconym (B) określa, na czym polega krystalizacja (C) 		
45. 46.	Rozpuszczalność substancji w wodzie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie <i>rozpuszczalność</i> (A) wymienia czynniki, które wpływają na rozpuszczalność (A) wyjaśnia, co to jest wykres (krzywa) rozpuszczalności (B) odczytuje z wykresu (krzywej) rozpuszczalności rozpuszczalność danej substancji w podanej temperaturze (C) porównuje rozpuszczalność różnych substancji w tej samej temperaturze (C) oblicza ilość substancji, którą można rozpuścić w określonej ilości wody w podanej temperaturze (C) określa na podstawie danych z zadania i wykresu rozpuszczalności rodzaj powstałego roztworu – nasycony, nienasycony (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> posługuje się sprawnie wykresem rozpuszczalności (C) dokonuje obliczeń z wykorzystaniem wykresów rozpuszczalności (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>V. 5) odczytuje rozpuszczalność substancji z tabeli rozpuszczalności lub z wykresu rozpuszczalności; oblicza masę substancji, którą można rozpuścić w określonej ilości wody w podanej temperaturze</p>
47. 48. 49.	Stężenie procentowe roztworu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje stężenie procentowe roztworu (A) podaje wzór opisujący stężenie procentowe (A) wykonuje proste obliczenia z wykorzystaniem stężenia procentowego, masy substancji, masy rozpuszczalnika, masy roztworu (C) oblicza masę substancji rozpuszczonej lub masę roztworu, znając stężenie procentowe roztworu (C) wyjaśnia, jak sporządza się roztwór o określonym stężeniu procentowym (np. 200 g 10-procentowego roztworu soli kuchennej) (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> oblicza masę wody (rozpuszczalnika), znając masę roztworu i jego stężenie procentowe (C) rozwiązuje zadania rachunkowe dotyczące stężenia procentowego – z wykorzystaniem gęstości (C) oblicza stężenie procentowe roztworu nasyconego w danej temperaturze (z wykorzystaniem wykresu rozpuszczalności) (C) oblicza rozpuszczalność substancji w danej temperaturze, znając stężenie procentowe jej roztworu nasyconego w tej temperaturze (D) wymienia sposoby zmniejszania i zwiększania stężenia procentowego roztworów (B) 	<p>Uczeń:</p> <p>V. 6) wykonuje proste obliczenia z zastosowaniem pojęć: rozpuszczalność, stężenie procentowe, masa substancji, masa rozpuszczalnika, masa roztworu, gęstość roztworu (z wykorzystaniem tabeli rozpuszczalności lub wykresu rozpuszczalności)</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • oblicza stężenie procentowe roztworu powstałego przez zatężenie lub przez rozcieńczenie roztworu (C) • wymienia czynności, które należy wykonać, aby sporządzić określoną ilość roztworu o określonym stężeniu procentowym (C) 	
52.	Tlenki metali i niemetalii	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje tlenki (A) • dokonuje podziału tlenków (A) • rozróżnia tlenki metali i niemetalii • zapisuje wzory sumaryczne tlenków (C) • podaje nazwy tlenków (C) • podaje sposób otrzymywania tlenków (B) • zapisuje proste równania reakcji (C) • definiuje katalizator (A) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady tlenków różnego typu (A) • zapisuje wzory tlenków (C) • podaje nazwy tlenków (C) • podaje przykłady katalizatorów reakcji (A) • opisuje rolę katalizatora podczas reakcji (C) • podaje przykład reakcji z zastosowaniem katalizatora (C) • wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje o właściwościach fizycznych i zastosowaniach wybranych tlenków (D) 	<p>Uczeń:</p> <p>III. 4) wskazuje wpływ katalizatora na przebieg reakcji chemicznej</p> <p>IV. 2) wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje o:</p> <p>a) właściwościach fizycznych oraz zastosowaniach wybranych tlenków (tlenku wapnia, tlenku glinu, tlenków żelaza, tlenków węgla, tlenku krzemu(IV), tlenków siarki) [...]</p>
53.	Elektrolity i nieelektrolity	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje elektrolit i nieelektrolit (A) • wymienia odczyny roztworów • wyjaśnia pojęcie <i>wskaźnik odczynu</i> (B) • określa barwy wskaźników w zależności od odczynu roztworu (C) • opisuje zastosowania wskaźników (B) • odróżnia doświadczalnie odczyn roztworu, stosując wskaźniki (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektuje doświadczenie badające przewodnictwo elektryczne roztworów (C) • planuje doświadczenie pozwalające rozróżnić kwasy i zasady za pomocą wskaźników (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>VI. 4) [...] definiuje pojęcia: elektrolit i nieelektrolit; [...]</p> <p>VI. 5) wskazuje na zastosowania wskaźników: fenoloftaleiny, oranżu metylowego, uniwersalnego papierka wskaźnikowego; rozróżnia doświadczalnie roztwory [...] wodorotlenków za pomocą wskaźników</p> <p>VI. 6) określa odczyn roztworu (kwasowy, zasadowy, obojętny)</p>

54.	Wzory i nazwy wodorotlenków	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje wodorotlenek (A) zapisuje wzór i nazywa grupę charakterystyczną dla wodorotlenków, podaje jej wartościowość (C) zapisuje wzory sumaryczne wodorotlenków (C) nazywa wodorotlenki (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> objaśnia budowę wodorotlenków (B) zapisuje wzory i nazywa wodorotlenki (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>VI. 1) rozpoznaje wzory wodorotlenków [...]; zapisuje wzory sumaryczne wodorotlenków: NaOH, KOH, Ca(OH)₂, Al(OH)₃, Cu(OH)₂ [...] oraz podaje ich nazwy</p>
55.	Wodorotlenek sodu, wodorotlenek potasu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady BHP dotyczące obchodzenia się z zasadami (A) opisuje budowę wodorotlenków (B) zapisuje wzory sumaryczne wodorotlenku sodu i wodorotlenku potasu (C) wymienia dwie główne metody otrzymywania wodorotlenków (A) zapisuje równania reakcji otrzymywania wodorotlenku sodu (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego podczas pracy z zasadami należy zachować szczególną ostrożność (C) planuje doświadczenie, w którego wyniku można otrzymać wodorotlenek sodu (D) opisuje doświadczenie badania właściwości wodorotlenku sodu przeprowadzone na lekcji (C) wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje o właściwościach i wynikających z nich zastosowań wodorotlenków sodu i potasu (D) 	<p>Uczeń:</p> <p>VI. 2) projektuje i przeprowadza doświadczenia, w wyniku których można otrzymać wodorotlenek (rozpuszczalny i trudno rozpuszczalny w wodzie), [...] (NaOH [...]); zapisuje odpowiednie równania reakcji w formie cząsteczkowej</p> <p>VI. 3) wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje o właściwościach i wynikających z nich zastosowań niektórych wodorotlenków [...] (np. NaOH [...])</p>
56.	Wodorotlenek wapnia	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zapisuje wzór sumaryczny wodorotlenku wapnia (C) opisuje właściwości wodorotlenku wapnia (B) zapisuje równania reakcji otrzymywania wodorotlenku wapnia (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> planuje i wykonuje doświadczenia, w których wyniku można otrzymać wodorotlenek wapnia (C) wyjaśnia pojęcia: woda wapienna, wapno palone, wapno gaszone (B) wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje o właściwościach i wynikających z nich zastosowań wodorotlenku wapnia (D) 	<p>Uczeń:</p> <p>VI. 2) projektuje i przeprowadza doświadczenia, w wyniku których można otrzymać wodorotlenek (rozpuszczalny i trudno rozpuszczalny w wodzie), [...] ([...] Ca(OH)₂ [...]); zapisuje odpowiednie równania reakcji w formie cząsteczkowej</p> <p>VI. 3) wyszukuje, porządkuje, porównuje i prezentuje informacje o właściwościach i wynikających z nich zastosowań niektórych wodorotlenków [...] (np. [...] Ca(OH)₂ [...])</p>

57. 58.	Sposoby otrzymywania wodorotlenków trudno rozpuszczalnych w wodzie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie <i>zasada</i> (A) wymienia przykłady wodorotlenków i zasad (A) określa rozpuszczalność wodorotlenków na podstawie tabeli rozpuszczalności wodorotlenków i soli (C) zapisuje wzór amoniaku (C) zapisuje wzór sumaryczny wodorotlenków trudno rozpuszczalnych w wodzie (C) zapisuje i odczytuje równania reakcji otrzymywania wodorotlenków: miedzi(II), glinu (C) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje doświadczenie otrzymywania wodorotlenków: miedzi(II), glinu (C) planuje doświadczenia, w których otrzyma wodorotlenki trudno rozpuszczalne w wodzie (D) zapisuje wzór sumaryczny wodorotlenku dowolnego metalu (C) zapisuje równania reakcji otrzymywania różnych wodorotlenków (D) identyfikuje wodorotlenki na podstawie podanych informacji (D) opisuje właściwości oraz zastosowania amoniaku (D) 	<p>Uczeń:</p> <p>IV. 4) [...] pisze [...] równania reakcji wodoru z niemetalami; opisuje właściwości fizyczne oraz zastosowania wybranych wodorotlenków niemetalu (amoniaku [...])</p> <p>VI. 2) projektuje i przeprowadza doświadczenia, w wyniku których można otrzymać wodorotlenek (rozpuszczalny i trudno rozpuszczalny w wodzie), [...] ([...] $\text{Cu}(\text{OH})_2$ [...]); zapisuje odpowiednie równania reakcji w formie cząsteczkowej</p> <p>VI. 4) [...]; rozróżnia pojęcia zasady [...] i wodorotlenku</p>
59.	Proces dysocjacji elektrolitycznej zasad	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie <i>dysocjacja elektrolityczna</i> (A) wyjaśnia, na czym polega dysocjacja elektrolityczna zasad (B) odróżnia zasady od kwasów i innych substancji za pomocą wskaźników (C) zapisuje i odczytuje równania dysocjacji elektrolitycznej zasad (C) wymienia wspólne właściwości zasad (A) wyjaśnia, z czego wynikają wspólne właściwości zasad (B) definiuje pojęcie odczyn zasadowy (A) wyjaśnia, dlaczego wodne roztwory zasad przewodzą prąd elektryczny (B) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje pojęcia <i>wodorotlenek</i> i <i>zasada</i> (C) zapisuje i odczytuje równania reakcji dysocjacji elektrolitycznej zasad (C) określa odczyn roztworu zasadowego na podstawie znajomości jonów obecnych w badanym roztworze (C) 	<p>Uczeń:</p> <p>VI. 4) wyjaśnia, na czym polega dysocjacja elektrolityczna zasad [...]; definiuje pojęcia: elektrolit i nieelektrolit; zapisuje równania dysocjacji elektrolitycznej zasad [...]; rozróżnia pojęcia zasady [...] i wodorotlenku</p>